

Urząd Miejski w Leśnicy

Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych
oraz
Gminnego Programu
Przeciwdziałania Narkomanii
za 2019 roku

Marzec 2020 rok

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ZA 2019 ROK

Działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynikały z uchwalonego 27 grudnia 2018 r. przez Radę Miejską, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania napojów alkoholowych. Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wykonywane przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej obejmującej pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną osobom uzależnionym, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczanie dostępności do alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.). Ustawa nakłada na organy wykonawcze gmin obowiązek powołania takich komisji, a także wskazuje ich ogólne zadania. Skonkretyzowanie zapisów ustawowych dotyczących pracy komisji nastąpiło w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program ten stanowił jednocześnie merytoryczne ramy realizacji wydatków na cele związane z ustawowymi zadaniami Komisji.

Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w skład której wchodzi: radny Rady Miejskiej, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownik Urzędu, psycholog i policjant, powołano Zarządzeniem Burmistrza Leśnicy z dnia 25 stycznia 2012 r. Od tego czasu jej skład nie uległ zmianie i jest następujący:

Ryszard Golly	-	przewodniczący
Joanna Izbicka	-	wiceprzewodniczący
Barbara Tiszbierok	-	sekretarz
Małgorzata Kaduk	-	członek
Zbigniew Chałat	-	członek

Posiedzenia Komisji odbywały się regularnie w każdą pierwszą środę miesiąca o godz. 15³⁰. Osoby zainteresowane miały możliwość w tym czasie uzyskania niezbędnej pomocy i porady w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

W 2020 r. komisja odbyła 12 posiedzeń. Rozpatrzono ogółem 12 wniosków o zobowiązanie osób do podjęcia leczenia lub o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego. Wszczęto 7 nowych postępowań wniesionych przez:

- Ośrodek Pomocy Społecznej	- 3
- Policję	- 2
- Członków rodziny	- 2

Kontynuowano 5 spraw z lat ubiegłych. Komisja skierowała 4 osoby na badania w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia od alkoholu, w tym skierowano 2 wnioski do sądu o orzeczenie wobec tych osób obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Dwie osoby dobrowolnie podjęły leczenie odwykowe. Wobec pozostałych osób nadal prowadzi się postępowanie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Leśnicy na posiedzeniach opiniowała wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, co do zgodności lokalizacji lokalu z postanowieniami uchwały Rady Miejskiej z dnia 20 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia na terenie

gminy zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Leśnica. Wydano cztery takie opinie.

Za udział w posiedzeniach członkom komisji przysługiwało miesięczne wynagrodzenie na zasadach określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok. Koszty wynagrodzeń w 2019 r. wyniosły łącznie **15.085 zł**.

Realizacja zadań:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

Zadanie to realizował **punkt konsultacyjny**, zlokalizowany w Leśnicy przy ul. Kozielskiej 2, gdzie można było uzyskać informację, poradę, wsparcie oraz doraźną pomoc terapeutyczną i psychologiczną. Psycholog kliniczny, specjalista psychoterapii uzależnień przyjmował zainteresowanych w punkcie cztery razy w miesiącu, każdorazowo 2 godziny. Służył zgłaszającym się osobom wszechstronną pomocą psychologiczną i prawną z zakresu uzależnień i przemocy oraz motywował osoby uzależnione do podjęcia stosownego leczenia.

Z porad psychologa w 2019 r. skorzystały ogółem 22 osoby.

Statystyka przyjęć w punkcie konsultacyjnym w 2019 r.

Łączna liczba przyjętych osób	22
dzieci i młodzież do lat 18	5
dorośli w wieku 19-34 lat	7
dorośli w wieku powyżej 34 lat	10

Liczba osób z poszczególnymi zaburzeniami i udzielona im liczba porad w 2019 r.

ŁĄCZNA LICZBA PRZYJĘTYCH OSÓB	22	ŁĄCZNA LICZBA UDZIELONYCH PORAD	62
uzależnieni	4	uzależnieni	16
członkowie rodzin z problemem alkoholowym	12	członkowie rodzin z problemem alkoholowym	38
ofiary przemocy	5	ofiary przemocy	6
sprawcy przemocy	1	sprawcy przemocy	2

Koszt działalności punktu konsultacyjnego w 2019 r. - wynagrodzenie zatrudnionego psychologa, wyniosło **5.760 zł**

Pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych i współuzależnionych prowadzona była również w Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich, gdzie mieszkańcy naszej gminy mogli uzyskać pomoc poprzez uczestnictwo w zajęciach terapii indywidualnej oraz grupowej.

Z pomocy takiej skorzystało 16 osób, którym udzielono 244 porad, w tym 179 kobietom oraz 65 porad mężczyznom.

Statystyka przyjęć naszych mieszkańców w Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich.

Rodzaj zaburzenia	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
uzależnienie	0	4	4
współuzależnienie	8	2	10
psychologiczne	1	1	2
Razem:	9	7	16

Koszt przeprowadzonych terapii indywidualnych i grupowych w 2019 r., wyniósł: **1.680 zł**

II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W tym zakresie celem nadrzędnym było zapewnienie opieki nad dziećmi i młodzieżą z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, jako osobami ponoszącymi ogromne straty we wszystkich aspektach swego rozwoju. Rozwijają się u nich określone zaburzenia emocjonalne, a ponadto są często ofiarami przemocy w rodzinie. Stanowią również tzw. grupę ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, dlatego podlegają ochronie. Ochrona w ramach programu polegała przede wszystkim na organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz realizacji programów profilaktycznych mających na celu wyrobienie mechanizmów obronnych i wskazaniu alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.

Środkiem do realizacji tak wytyczonych celów były następujące działania:

1. Prowadzenie **światlicy środowiskowej** w Leśnicy przy ul. Kozielskiej 2. Światlica skupia dzieci wymagające pomocy, wychowujące się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Głównym celem światlicy jest zapewnienie opieki wychowawczej, tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie, eliminowanie zaburzeń zachowania. Do światlicy uczęszczało 32 wychowanków oraz kilkoro przedszkolaków. Prowadzono zajęcia z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych i promocji zdrowia:

- trening sytuacji społecznych i asertywności, trening zastępowania złości, wnioskowanie moralne,
- edukację o skutkach zdrowotnych nadużywania nikotyny i substancji psychoaktywnych, rozpoznawanie kosztów osobistych i społecznych uzależnień.

Regularnie odbywały się zajęcia z elementami arteterapii. Realizowano zajęcia plastyczne, plastyczno-muzyczne, rękodzielnicze i modelarskie. Działalność plastyczna i rękodzielnicza cieszyła się powodzeniem zwłaszcza w jej aspekcie użytkowym, dekoratorskim i poznawczym. Odbywały się również zajęcia turystyczno-rekreacyjne: gry i zabawy ruchowe, wycieczki, pikniki. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyła się możliwość korzystania z gier komputerowych i planszowych, puzzli, układanek i klocków.

Koszty działalności światlicy środowiskowej w Leśnicy w 2019 roku wyniosły ogółem **37 292 zł**.

2. Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, będących alternatywną formą spędzania wolnego czasu, tworzenie warunków do zdrowego i trzeźwego stylu życia poprzez organizację miejsc uprawiania sportu dla dorosłych, zabawy i wypoczynku, organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych integrujących młodzież i dorosłych z różnych środowisk. Na ten cel wydano łącznie kwotę w wysokości **26.000 zł**.
Na zlecenie gminy zadania w tym zakresie realizowali:
- a) Leśnicki Ośrodek Kultury i Rekreacji w Leśnicy na kwotę **22.000 zł**, gdzie środki te przeznaczone zostały na prowadzenie zajęć:
 - sekcji szachowo-warcabowej 5.000 zł,
 - zajęć mażorettek 15.000 zł.
 - zajęć sportowych organizowanych dla mieszkańców gminy 2.000 zł.
 - b) Animator Sportu Dzieci i Młodzieży na kwotę **4.000 zł**, gdzie głównym celem działalności było inicjowanie i propagowanie aktywności ruchowej wśród mieszkańców gminy Leśnica poprzez organizację oraz prowadzenie zajęć sportowych dla różnych grup społecznych, w tym w szczególności dla dzieci młodzieży, a także dla osób dorosłych, w tym imprez w rodzaju zawodów sportowych, festynów rekreacyjno-sportowych, turniejów, itp.
3. Organizowanie przez placówki szkolne pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych, konkursów, imprez wewnętrznych z elementami profilaktyki alkoholowej, służących rozwijaniu zainteresowań dzieci i młodzieży oraz promocji zdrowego i trzeźwego stylu życia. Na realizację przedsięwzięć z tego zakresu wydatkowano łącznie kwotę w wysokości **26.186 zł**
- a) Szkoła Podstawowa w Leśnicy - 15.829 zł
 - b) ZSP Szkoła Podstawowa w Raszowej - 4.151 zł
 - c) ZSP Szkoła Podstawowa w Zalesiu Śląskim - 4.687 zł
 - d) Publiczne Gimnazjum w Leśnicy - 1.519 zł
4. Sfinansowanie szkolenia dla uczniów Publicznego Gimnazjum w Leśnicy z zakresu zasad udzielania Pierwszej Pomocy.
Koszt: **480 zł**.
5. Sfinansowanie Programu Profilaktycznego „NOE” rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który został zrealizowany dla 64 uczniów Publicznego Gimnazjum w Leśnicy oraz 38 uczniów Szkoły Podstawowej w Leśnicy.
Koszt realizacji programu: **1.800 zł**.
6. Dofinansowanie konkursu pod hasłem „Przedszkolak bezpieczny na drodze” dla dzieci w wieku 5-6 lat (przedszkolaków z gminy Leśnica) promującego bezpieczeństwo dziecka na drogach, którego organizatorem był ZSP Publiczne Przedszkole w Zalesiu Śląskim.
Koszt: **502 zł**.

III. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych, innych organizacji, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W ramach promocji i ochrony zdrowia, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, dla Stowarzyszenia „Sprawiedliwość, Pokój i Integralność Stworzenia” przekazano dotację w wysokości **4.000 zł** na realizację zadania publicznego pt. „Poradnia psychologiczno-rodzinna – Góra Św. Anny”. Poradnia działała od kwietnia do grudnia 2019 r. Osoby korzystające z usług poradni podkreślały zaletę tego miejsca z uwagi na to, że mogły poczuć się anonimowo, co dało im poczucie pełnej dyskrecji. W ramach odbytych spotkań wypracowano 120 godzin porad. Z usług poradni skorzystało 40 osób, w tym z terenu gminy Leśnica 9 osób.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona była na podstawie zezwoleń wydawanych przez Burmistrza Leśnicy. W 2019 r. wydano ogółem **26** zezwoleń, w tym:

- 6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży
- 14 zezwoleń jednorazowych.

Wg stanu na 31 grudnia 2019 r. na terenie gminy Leśnica funkcjonowały 32 punkty sprzedaży napojów alkoholowych. Statystyka w tym zakresie przedstawiała się następująco:

- placówki handlu detalicznego 18 (bez zmian),
- zakłady gastronomiczne 14 (bez zmian).

Placówki posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal):

zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa	18
zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	14
zawierających powyżej 18% alkoholu	15

Placówki posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia):

zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa	14
zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	8
zawierających powyżej 18% alkoholu	8

Dochody uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2019 r. wyniosły **137.875,16 zł** i przeznaczone zostały na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

Poniżej główne wydatki:

1. Dotacja celowa dla stowarzyszenia „ <i>Sprawiedliwość, Pokój i Integralność Stworzenia</i> ”	4.000 zł
2. Wynagrodzenia bezosobowe:	
- wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	15.085 zł
- wynagrodzenie opiekunów w świetlicy środowiskowej	19.440 zł
- wynagrodzenie gospodarza w świetlicy środowiskowej	5.400 zł
- wynagrodzenie Animatora Sportu Dzieci i Młodzieży	4.000 zł
3. Wynagrodzenie psychologa w punkcie konsultacyjnym	5.760 zł
4. Prowadzenie zajęć terapii indywidualnej i grupowej w Strzelcach Opolskich	1.680 zł
5. Bieżące utrzymanie świetlicy środowiskowej i punktu konsultacyjnego	12.452 zł
6. Pozalekcyjne zajęcia sportowe organizowane przez LOKiR w Leśnicy	22.000 zł
7. Realizacja programu profilaktycznego „NOE”	1.800 zł
8. Pozalekcyjne zajęcia szkolne z elementami profilaktyki alkoholowej w szkołach	26.186 zł
9. Koszty postępowania Sądowego	1.351 zł

Dochody i wydatki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2014-2019*)

Rok	Dochody	Wydatki	Wykonanie w %
2014	134.065	92.495	68,99%
2015	130.218	114.830	88,18%
2016	129.630	106.318	82,02%
2017	137.885	109.659	79,53%
2018	134.821	109.618	81,31%
2019	137.875	127.816	92,70%

Wykonanie wydatków budżetu gminy w rozdziale „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” w 2019 r.

§	Nazwa	Plan	Wykonanie	%
2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	4 000,00	4 000,00	100,00
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 800,00	1 744,20	96,90
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	44 500,00	44 404,88	99,79
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	14 000,00	13 438,54	95,99
4260	Zakup energii	5 300,00	5 289,03	99,79
4300	Zakup usług pozostałych	53 000,00	52 872,48	99,76
4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 000,00	997,19	99,72
4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 400,00	1 350,83	96,49
	OGÓŁEM:	125 000,00	124 097,15	99,28

Efektom konsekwentnej realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, racjonalnego spożytkowania środków finansowych przeznaczonych na działalność profilaktyczną, egzekwowania przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych, może być ograniczenia w gminie przejawów alkoholizmu oraz negatywnych, społecznych następstw tego zjawiska. Różnorodne formy profilaktyki kierować trzeba w szczególności do młodzieży, jako środowiska najbardziej podatnego na wszelkiego rodzaju zagrożenia związane z uzależnieniami. Właściwym kierunkiem jest wdrażanie programów profilaktycznych w ramach organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i rekreacyjnych stanowiących alternatywę wobec używania alkoholu, organizowanie imprez promujących ideę trzeźwości i życia bez nałogów.

*) Wydatki łącznie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ZA 2019 ROK

Działania skierowane na przeciwdziałanie narkomanii są integralną częścią wszystkich działań profilaktycznych prowadzonych na terenie gminy i mocno związane są z Gminnym Programem Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi.

Działania realizowano poprzez:

1. Udział w powiatowym konkursie plastycznym o tematyce ekologicznej i antytytoniowej w ramach XI edycji programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej pt. „Czyste powietrze wokół nas”, którego organizatorem był Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Strzelcach Opolskich. Głównym celem programu było upowszechnienie wśród dzieci elementarnej wiedzy z zakresu profilaktyki antytytoniowej. Nagrodzone zostały prace z Przedszkola Publicznego w Leśnicy Oddział Zamiejscowy w Kadłubcu oraz Publicznego Przedszkola w Leśnicy.

Koszt zakupu nagród dla laureatów to kwota **300,00 zł.**

2. Sfinansowanie zakupu broszury „Bezpieczne Dziecko w Gminie Leśnica” - przeznaczona dla leśnickich szkół i przedszkoli rozdobytuowana na zakończenie roku szkolnego. Informacje zawarte w broszurce to niezbędne informacje dotyczące bezpieczeństwa zachowania najmłodszych dzieci.

Koszt 135 egz. – to kwota **1.968,00 zł.**

3. Sfinansowanie zakupu:
 - a. *kart pracy* - wykorzystanych podczas prowadzonych przez nauczycieli zajęć profilaktycznych w szkołach. Karty pracy dotyczą problemów związanych z przemocą fizyczną, psychiczną w rodzinie i rówieśniczą, zażywania narkotyków, dopalaczy, oraz picia alkoholu,
 - b. *ulotek profilaktyczno-edukacyjnych* dla dorosłych, skierowanych do kierowców w celu przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach,
 - c. *ulotek profilaktyczno-edukacyjnych* dla kobiet w ciąży, z informacją o szkodliwości spożywania alkoholu oraz używania narkotyków.

Koszt 1.000 egz. – kwota **1.451,00 zł.**

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Poniżej plan i wykonanie na przestrzeni ostatnich lat:

Rok	Plan	Wydatki	Wykonanie w %
2016	15000	4348	28,99
2017	10000	4301	43,01
2018	5000	5000	100,00
2019	5000	3719	74,38

Wykonanie wydatków budżetu gminy w rozdziale „Przeciwdziałanie narkomanii” w 2019 r.

§	Nazwa	Plan	Wykonanie	%
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00	1 751,00	87,55
4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00	1 968,00	65,60
	OGÓŁEM:	5 000,00	3 719,00	74,38

Przewodniczący
Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Leśnicy

Ryszard Golly

Opracowała: Barbara Tiszbierek